

Տարեկան գինը 10 լուբլի, կէս տարվանը 6 լուբլի:
Առանձին համարները 7 կօպէկով:

Թիֆլիսում գրվում են միմիայն խմբագրատան մէջ՝
Մեր հասցէն. Տիֆլիս. Ռեդակցիա «Մշակъ».
Կամ Tiflis, Rédaction «Mschak».

ОТКРЫТА ПОДПИСКА
ЕЖЕДНЕВНУЮ ЛИТЕРАТУРНО-ПОЛИТИЧЕСКУЮ ГАЗЕТУ
КАВКАЗЪ.

Въ 1890 году газета „Кавказъ“ будетъ выходить подъ прежнею редакцію и по прежней программѣ, ежедневно, не исключая и понедѣльниковъ.

ПОДПИСНАЯ ЦВНА:

Съ доставкою въ Тифлис.	Съ перес. по Импери.	По почтовому союзу.
На годъ..... 11 р. 50 к.	На годъ..... 18 р. — к.	На годъ..... 18 р. 40 к.
" $\frac{1}{2}$ года... 6 " — "	" $\frac{1}{2}$ года... 7 " — "	" $\frac{1}{2}$ года... 10 " — "
" 3 мѣсяца . 3 " 50 "	" 3 мѣсяца . 4 " — "	" 3 мѣсяца . 6 " — "
" 1 мѣсяцъ . 1 " 50 "	" 1 мѣсяцъ . 1 " 75 "	" 1 мѣсяцъ . 2 " — "

Подписка принимается исключительно въ конторѣ редакціи, Тифлисъ, уголъ Головинскаго проспекта и Барятинской улицы, домъ Ротинова.

Для иногородныхъ адресоваться: Тифлисъ, въ редакцію газеты „КАВКАЗЪ“.
Отъ Конторы. Объявленія изъ Москвы, С.-Петербурга, Царства Польскаго и изъ-за границы, кромѣ Франціи принимаются исключительно въ центральной конторѣ объявлений, бывшей Л. Метцль, въ Москвѣ, Мясницкая, домъ Спириданова.

արած որ այդ ստուգված ճշմարտութիւնը չքանում է հայ աղքի կեանքին համար։ Երեկի այս աղքի «առանձնայատկութիւնն» է ամեն երեսովթարս բացատրել և թարս հասկանալ և իր բառարանը կազմել բառերի միտքը բացատրելու համար։ «Չո՞» նշանակում է մեղանում «իշխնականատակի», «աղնուութիւն նշանակում է ցիլմարութիւն» «գիտութիւն» — «գտատարկաբանութիւն», «ժողովրդիկութիւն» — «ճարպիկութիւն», «գողութիւն» — «քաջութիւն», «անպատճակառութիւն» — «համարձակութիւն» և այլն «սահմանք քաջաց զինք իւրեանց»։

Այս բոլորն այնքան սովորական է, որ մենք մոլութիւնները, որոնք ուտում էին այդ կեանքը զագարել ենք զարմանալուց անզամ, ու շատերը ոչ հալածանքը, ոչ աղքատութիւնը, ոչ քաղցոչնից չեր ստիպում նրան յետ կենալ այն ճանապարհում՝ հաշտվել են այն ուտող շրջանի հետ, որի պարհից, որով ընթանում էր նա, ինչու—Որովհետեւ այդ ճանապարհը տանում էր նրան դէպի նրա իդէալը, որը արդէն կազմակերպվել էր մարմնացել էր նրա մէջ: Այս իդէալը են տուել և հեռացել այդ անյուսալի ճահճից:

Թէ ամեն մի հայ դպրոցից գուրս եկած օրը,
երբ ոգևորված գիտութիւնով և իդէալներով իր
ոտը դնում է հայ կեանքի շրջանում իրան զգում
է ճանձի, մէջ՝ դրանում շատերը համոզված են,
Բայց որն է, տասեցէք խնդրնս, մեր իստիլ
գենցիայի իդէալը: Այս չէ արդիօք, որ նա կոր
ցրել է կարմրիլու ընդունակութիւնն անդամ
այժմ ամելի քան երբեմն նա արժանի է խորհնու

բազմութ են պատմազա կայսարական լուսաւում գումար ենք և այդ առարկութեան առաջ. բայց ինչին վերազրել այն, որ ահազին լեզիօն երիտասարդ ոյժերի ոչ միայն չէ կարողանում մրցել այդ ամիրապետով, անբարոյական սկզբունքների յարգել իրան. իսկ վրդովիել և զուռալ հեշտ որովհետեւ դրանով շոյփում է միանման մարդկանց անմիտ և անասնական անձնանահրութիւն.

Հայուն հայուն մասնակի ակնեալու հնաւու

տուն, և ուր բժիշկ ձեռք բերելը նոյնքան հսկա
է, որքան օդից հաց սպասելը.... Այդպիսի տե-
ղերում ինչ պիտի անի հիւանդի տէրը, —նա ա-
նում է այն, ինչ որ կարելի է, և ինչ որ, իր
կարծիքով, դէպի փրկութիւն կարող է տանել, —

Նա դիմում է պառաւներին, նա դիմում է սրբերին, վատանգիս սովորկված. Գուրիսը ասսե բայց առաջ մատաղ է անում, «զի՞ր է անել» տալիս, և այլն: Եսկ է ծածկած:

օր ես, և զու արդէն՝ «Են աշխարհումը» կարող լինել, —մի այնպիսի գրութիւն է, որի հետ կապված է անպայման կերպով օգնութեան դիմելու ուսաբունքը, պահանջը.... Եւ մեր ժողովուրդը, թիֆլիսի ողորմելի գործարաններից մինչ բանող մի բանուոր: Նա մի երկու շաբաթ է զէն պառկել է: Այսօր հացի փողն էլ վերջան է: Վառելու փայտ փաղոց չը կայ: Հինգ փ

— Բայց այդ ժողովուրդը բժշկն չէ զիմում, է-
լի կրկնում են ամենքը, նա տգէտ է, նա չէ հաս-
անական պահանջման մեջ գտնվում է և այս պահանջման մեջ է լցրած, նա չը զիտէ ին-
պիտի կերպակը վաղը ընտանիքը Հիւանդ հա-
մար է ցուրտ անկողնում, և նրա կինը՝ ա-

որ կանում բժշկականութեան օգուածը, սա լին է մը առքոցը լուսը, և այս առքու անցնում է, թէ մարդը՝ կարող է մեռնել...
որվ տալիս այժմեան բժիշկներից, և դիմում է ինք- ժամանակի... Հիւանդն էլ քանի զնում, վատան-
րի նակոչ հարիմներին.... ժամանակը մը իշկ հրա-
էք, Դիտարկ խօսքիր են, կը պատասխաննեք է, բժիշկ է հարկաւոր, բայց ինչով բժիշկ հրա-

Եմանք թաղողի մի տան նեղքնայրկի մի խո
մի փոքր պայտա պիտի անեմ, հեռու չենք գնայ,

թղամասնք մեր գաւառական կեղտու քաջաքները, նկուղի մէջ, պառաւ մայրը ծնկները և գլուխում. երեխաները «հաց» են գոռում. է ծեծում. իրանց գծում կեանքով։ Անցնենք միայն թիֆլի- կողնի մէջ մահուան հետ կուռում է ջաճիլ կողի մարդը մի ամիս է արդէն բանտարկիված

Տեսակները կազմում են կեղաստ փողոցի վրա խարխուլ ինչպէս մտածել քյշկի մասին. պարտատերը մեն բան տարել է. մի ամիս է արդէն այդ տանիքը տաք կերակրի համը չէ տեսել Երեսը ամենըն էլ տկալը ևն, նկուղի խոռոշականութիւնը

զո՞ւ բելով, որ ահա կը Փլչի և առկ ըր զլւածու և ու տակը կը թողնի: Քաղաքային ճարտարապետի ուսուը զեռ մինչև այդտեղ չէ հասել.... տերի վրա ջրի կաթիներ են երնում, և ցուրտ քամին ուղղակի մահամերձ կնոջ եր է խփում....

լուսական միջավայրում է մեր մի ընտանիք:

Հացի և կաշուի խնդիրը հաշտեցնում է այդ միանման մարդկանց իրար մոլութիւնների հետ և նրանք միշտ միանում են այդ մոլութիւնները սըն ըուբլի, բայց կարելի է ստանալ և 7 ըուբլիով։

Ո՞վ է շոյում ժողովրդի հրէշաւոր զաղափար-ները իրերի, կեանքի և գիտութեան վերաբերութեամբ, ո՞վ է խնկարկում նրա վայրենի ին-ստինկաներին, ո՞վ է պաշտպանում նրա ճնշող չիմեարկութիւնով։

Այս, կեանքն ապականված է, ժողովուրդը աը-գէտ է, նա խարիսխում է խաւարի մէջ, նա ժամանակ էլ չունի մտածել, որովհետեւ զբադ-էլ կը թաղվի և անունը կը մնայ հայ ինտելի-գենու Եւ երբ զրանց ասում էք թէ շիտակ մար-դիկ չէք, զրանք պատասխանում են ձեզ թէ էկեանքն այսպէս է, Բնչ պէտք է անել։

Դերբենտի փօստն էին կողոպտել, զիշեր ժամա-նակ զալով քաղաք, իջևանում են իրանց մեծ եղբօր տանը։ Առաւտոր յայտնում են այդ հան-գամանքի մասին տեղական ոստիկանութեանը։ Անմիջապէս ոստիկանապետը, բազմաթիւ կօզակ-ներով ու զինուրներով, շրջապատում է տան չորս կողմոր և պահանջում է որ աւագանելու

Մենք երբ և իցէ հարց տուել ենք մեզ թէ Միմէ ինտելիգէնտը չէ այս բոլորն անողը և ված է իր օրեկան պարէնի հայթայթելով, նրա գրանք մանր բաներ են: Ըստ երևոյթին դրանք կեանքից գալիս է թժու քրտինքի հոտ: Բայց ամանր են, որովհետեւ այնքան թթացել է հայր, որ շեկի ապականված, նախատինքի և զղուանքի մանր բաներն ամեննին չէ տեսնում, իսկ մեծերը արժանի են բուրժուաների ծառայ այն ինտելի- անձնատուր լինեն: Բայց սրանք երկար ժամանակ չեն յօժարվում: Այն ժամանակ սկսվում է երկու կողմից հրացանաձգութիւն, որը դրանով է վերջանում, որ Մեջադի Մեջիթի մեծ եղան

Տեսել էք դուք, որ գիշացին լրապի՞ր հրատա-
րակէ, զրէ, բարեգործական ընկերութեան վար-
չութեան անդամ ընտրվի, բանկի ղիրեկտօր
դառնայն տարի մենք ահազին թւով համալսա-
րանականներ ենք ունենում. խօսեցէք նրանց
հետ համալսարանից նոր վերադարձած օրերը,
նրանք բացարձակ ազնւութեան վրա են խօսում,
բանւորը, նոյն իսկ պրիկացիկները յաւակնու-
թիւն ունեն արդեօք վնրե թւած գործերը կա-
տարել: Հարկաւ ոչ: Ծիծաղելի կը լինէր մտածել
անդամ զրա համար. բայց չէ որ գրանք են ժո-
ղովուրդը, այն «ապականված» ժողովուրդը, որի
ուստանի է համարայի երան, հարաբեկնար-
նրա աչքին մանր են երեսում:

լիւսաւորիչ է հասարուս իրան բաժտիրդնամարք բարձր խնդիրներ, —կարիքերա, հարուստ ամուս-
նութիւն, լաւ տուն, կառք, բարձր շրջան և այ-
լըն և այլն: Հետաքրքրվեցէք այդ շրջանով և տե-
սէք, որ զրանցից մէկը չը կայ, որ միւսին սիրէ:
ամենքն ատում են միմեանց, ամենքը բամբա-
նում յիշել իրանց պարտքը ուսանողական կաս-
սային. բայց այդ պարոններն ինտելիգենտներն
են, բժիշկներ են, փաստաբաններ են, ուսուցիչ-
ներ են, բանկիրներ են, կուշա, հացի խնդրից
անցած ցայրօճնիի խնդրին, դրանք և քարիցործ-
ներ են այժմ, այսինքն՝ «վարչութեան անդամ-
ներ» են մեր զանազան ազգային և ժողովրդա-
կան հաստատութիւններում:

Ով է ուտում հասարակական գումարը և մամուլի միջոցով յայտնում, որ հասարակական փողն ուտելը մեղք չէ: Փողովուրդն այդպիսի բան անում է:

Ո՞վ է հրապարակաւ առանց ամաչելու ասում
«այս, ևս ծախսել եմ այս ինչ ընկերութեան
100,000 ըուբին, բաշխեցէք ինձ»:

թախտի վրա, մի ձածկած բան կայ դրած. դա լինի: Տեսնում էք՝ կամ քաղցածութիւն կայ, կամ պէս անում են մի քանի մեծ քաղցաքներում, նային բժիշկը ամեն՝ օր այցելում է, թէե հիւանդ դիակի է նման: Հէնց դիակ էլ է: Զահիլ-20 տա- հիւանդ և այնքան ծանր հիւանդներ, որ ոչ ոք էլ պարտաւոր կը լինեն ճրի բժշկել չքաւորներին, և էլ չը կայ, ապրում է այն մարդը, որը ջահիլ բնեկան աղջիկը, երկու օր է արդէն մեռել է, և ձեր լինֆուկնցիալին շան տեղ չէ սոսում... գեղատներո՞ւ ծոփ ոկտոս տառ, — ան ժամանակ գալունակի:

—Ամրագիս չէ կարելի. պէտք է մաքուր հաւատացէք, ժողովուրդը բաց չի թողնի քծկների սրբում, որ ամիսներով շապիկ չէր փոխում, և ոյ լինի, պէտք է բնակարանները տաք լինն, և այս ժամանակ, ոչ թէ թոքախտով, հիւանդացած ժամանակն էլ Աստուծու բարու հաօինում, Կոն իսկ որ թէ իսիւր լուսավա.

բայց ինչպէս կարող է առաջ գալ այս պահի վերաբերյալ, այս թեսան վրա էր միայն յոյս տնում, — իսկ յետոյ միտները... սոյն իսկ զլիսացաւով հիւանդ հաւաքարցի կե- երը բազի բերմամբ հարսացաւ, բժշկից էլ բայց ինչպէս ձեռք բերեն այդ մաքուր օդը, կելը և կուօլ թաղցի Սանդրօն կը զիւեն բժշկին... լաւ է խօսում առողջապահութեան մասին, ու լու համար երկու անգամ բժիշկ բերեցին բժիշ- տար բնակարանոր, սինհանեան սինհան... ահա-

Վողնու եկեղեցու մօտ գտնվող մի շքեղ տան
վրիշում՝ սնանկացած ընտանիք է ապրում
ընտանիքի սնանկացած հայրը արբեցողութեամբ
յոյզ ևս ուր էտել, որ Խոչվածուս միք խօրչչը պր
կամնցաւ ղեղ ասել մի աղքատ, անօդնական ըն-
տանիքի, սա մերժեց: Թող մի դէպք ցոյց տան,
որ հիւանդատէրը բժշկին տանից դուրս արեց
սարդ յանդիմանում էր զիւղացիներին, որ նրանք
իրանց որդոց ուսում չեն տալիս, տգէտ են պա-
հում: Հիւանդատէրը բժշկին տանից դուրս արեց
—Ուստի ջան: ասի՞ ուսուցինեան մեր հա-
երքէ խոյս չէ տալիս նոր գիտութիւնից:

— Աղա շամ, անց գլուզգլամբրից սէվը, տ-
սան տուրց, քանանան ասում է՝ «ոգուղ պարտ-
կուղ մեռնեմ, դու որտեղ ևս ուսում առել»:
ըը տուրց Միւս կողմից էլ աղան է զրկում, պար-
տատէրն է ճնշում, աշխատանք չը կայ: Ամենքն էլ
Բայց կարելի է արդեօք չեղած բանը ցոյց տալ:
— Մօսկվայում:
Ուզում էր համոզիւ, որ մեր ժողովուոր տ-
— Քո հայրա օկու մըս հնարին մըս է ծախսու-
ման մուտքանակ իր ցաւերը: Տօն չէ զալիս կարարելու:

— Կոյս հայրը քազ կրա բաշքաս վող է օտարսելք չի միաբերան կրկնում են, և այս պէտք է անել, այն լիմ հայրը իմ ուսման վրա 5,000 լր աւելի պէտք է անել, այսպէս պիտի լինի, այնպէս պիտի լինի, բայց հարցնող չը կայ թէ արդեօք է ծախսել:

վիա շատ է տուելու Հիւանդ աղջիկը բժիշկ է մի բժշկի վիզի տը ամենաքիչը 3 լուրի ար- փողերը ինձ տուր, ես իմ որդոց չէ թէ Մօսկվա, Ահա թէ ինչի մասին պէտք է մտածել և հո- յէր, քաղաքի ազգաբնակութեան 10% չէր զի- այլ մինչև Ֆրանգիստան, ինզիլիզիստան կուղար- գալ...
մում բժշկի Սակայն երբ մեր էսկուլապները ըս- կեմ... Ազատլե՞ն
հաք հաց ել չը կայտ Բժիշկը վրդովվում է, որ կսեցին վիզիստին մի բուրբլիով էլ բաւականանալ,

Էլ կը թաղվի և անունը կը մնայ հայ ինտելի-
գենտ: Եւ երբ դրանց ասում էք թէ շիտակ մար-
դիկ չէք, դրանք պատասխանում են ձեզ թէ
«կեանքն այսպէս է, ինչ պէտք է անել»:

Այս, կեանքն ապականված է, ժողովուրդը աը-
գէտ է, նա խարխափում է խաւարի մէջ, նա-
ժամանակ էլ չունի մտածել, որովհետեւ զբաղ-
ված է իր օրեկան պարէնի հայթայթելով, նրա-
զբանք կեանքից գալիս է թթու քրտինքի հոտ Բայց ա-
ւելի ապականված, նախատինքի և զգուանքի
արժանի են բուրժուաների ծառայ այն ինտելի-
գենտ համարվողները, որոնք անխճօրէն հարս-
ալսա-
նրանց
որերը,
սուում,
սատա-
, որ
պաշ-
քրքր-
աւելի
սմուս-
և այ-
և տե-
սիրէ:
սմբա-
գի-
ապ-
ել իր
րա....
սմբազ
զծ ու
ովրդի
րանց
այտում
որին
պէտք
. մա-
ւթիւ-
ական
նքնե-
տելի-
քրքր-

ԿԱՐՍԻՑ մեղ գրում են. «Տեղական իշխանու-
թիւնը յայտարարեց, որ արդելում է այս կողմից
թիւրքիա գնալը: Յանկացողները պէտք է բա-
թումի վրայով անցնորդ ունենալով յանվերջ գի-
տութիւնը, անկեղծ սէրը գէպի ժողովուրդը: Հե-
րոսներ և ոչ դահիճներ, դատաւորներ և ոչ Պի-
դատականներ....

Ա. Հախումեանց

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒԽԵՐ

ՎԵՐ ԹՂԹԱԿԻցը զրում է մեղ ԿԱՐՍԻՑ, որ
այդ քաղաքում և նրա շրջականերում սկսել է
տարածվել էնֆլուէնցիա հիւանդութիւնը: Թէ ե-
ղեռ նոր է սկսվել հիւանդութիւնը, բայց նկա-
տելի է, որ նրանով մեծ մասամբ կանայք են հի-
ւանդանում:

ՂՈՒԲԱՑԻՑ մեղ հաղորդում են հետեւալ հե-
տաքրքիր ուրբու: «Գիւեստեմբերի 16-ին յայտնի
աւազակապետ ՄԵՇԱԳԻ ՄԷՋԻԹ և իր՝ 18 տա-
րեկան եղբայրը, որոնք անցեալ ամիսներում

մանաւանդ երբ բացվեցան էժանագին հիւանդա-
նոցներ, բժշկներին դիմուների պրօցենտը հասաւ
60%: Նթէ վաղը զիցուք թիվլիսի քաղաքա-
յին վարչութիւնը կը հաստատի թաղական—
քաղաքային բժշկների պաշտօններ, որոնք, ինչ-
պէս անում են մի քանի մեծ քաղաքներում,
պարտաւոր կը լինեն ձրի բժշկել չքաւորներին, և
զեղատները՝ ձրի դեղեր տալ,—այն ժամանակ,
հաւատացէք, ժողովուրդը բաց չի թողնի բժշկների
և ա խէն, և այն ժամանակ, ոչ թէ թոքախտով,
հարինքով, նոյն իսկ ոչ թէ իսֆլուէնցիայով, այլ
նոյն իսկ զիմացաւով հիւանդ հաւատարցի կե-
կելը և կօլոլ թաղցի Սանդրոն կը դիմեն բժշկին...

Քաղցած փորին ինչ խրատ, —ասում է ժողո-
վուրդը Եւ այդ ճիշդ է ամեն տեսակ հարցերում
Ով չէ ասում, որ ծնողները իրանց որդոց ուսում
պիտի տան Շատերը մեղաղրում են մեր ժողո-
վուրդին, մեր արհեստաւոր դատակարդին, մեր
գիւղացիներին, թէ նրանք իրանց որդոց զժուա-
րութեամբ են ուսումի տալիս:

Ես յիշում եմ մի զէպի:

Գիւղերից մէկում, ուսում առած մի Արիտա-
սարդ յանդիմանում էր գիւղացիներին, որ նրանք
իրանց որդոց ուսում չեն տալիս, տպէտ են պա-
հում:

—Աղա ջան, ասեց գիւղացիներից մէկը, հո-
գուդ մեռնեմ, դու որտեղ ես ուսում առել:

—Մօսկվայում:

—Քո հայրը քեզ վրա ինչքան փող է ծախսել:

—Իմ հայրը իմ ուսման վրա 5.000 լից աւելի
է ծախսել:

—Հոգուդ մեռնեմ, մի ասա տեսնենք քո
հայրը որքան փող ունէր, որ հինգ հազարը մե-
նակ քեզ վրա է ծախսել: Մենք տարին տաս-
ներկու ամիս տանջվում ենք, անջախ մեր քուլ-
ֆաթի գլուխն ենք կարողանում պահել: Քո հօր
փողերը ինձ տուր, ես իմ որդոց չէ թէ Մօսկվա,
այլ մինչև Ֆրանցիստան, Խնդլիպիստան կուղար-
կնմ...

Ներբենտի փօստն էին կողոպտել, զիշեր ժամանակ զալով քաղաք, իջևանում են իրանց մեծ եղբօր տանը: Առաւտօտը յայտնում են այդ հանգամանքի մասին տեղական ոստիկանութեանը: Անմիջապէս ոստիկանապետը, բազմաթիւ կօգակներով ու զինուրներով, շրջապատում է տանշորս կողմը և պահանջում է որ՝ աւագակները անձնատուր լինեն: Բայց սրանք երկար ժամանակ չեն յօժարվում: Այն ժամանակ սկսվում է երկու կողմից հրացանաձգութիւն, որը դրանով է վերջանում, որ Մեշաղի Մեջլիթի մեծ եղբօր տղան վիրաւորվում է: Եզր հրացանաձգութիւնից յետոյ ոստիկանապետը նորից մարդ է ուղարկում աւագակների մօտ, պահանջելով որ անձնատուր լինեն, սրանք իրանց մէջ խորհրդակցելուց յետոյ՝ վերջը զինաթափվում են և անձնատուր են լինում: Բոլորն էլ բռնվում են և այժմ բանտարկված են տեղիս բանտում:

Խնդրում ենք մեր բոլոր գաւառական թղթակիցներին իրանց նամակներում և յօդուածներում յիշվող մարդկանց ազգանունները, գիւղերի անունները և առհասարակ տեղական բառերը, ասացուածներն ու անունները պարզ և որոշ:

ԱԼԵՔՍԱՆԴՐՈՊՈԼԻՑ մեզ հաղորդում են հետեւալը: ՎԱՄԻԽ 9-ին, ժամը 10-ին երեկոյեան, քաղաքիս յայտնի գողերից հինգ հոգի դռները կոտրելով, մտնում են Պօղոսեան եղբայրների կրպակը, կողոպտելու նպատակով: Գիշերային պահապանները, մի քաջ երիտասարդ՝ Համբաւա Զարչողեանցի օգնութեամբ, կարողանում են մշտել կրպակը, սրով և բէվոլվէրով վիրաւորելով գողերին, բռնում են նրանց ու տեղեկութիւն ուղիս ոստիկանութեան: Անմիջապէս գալիս են՝ ոստիկանապետը, քննիչը և բժիշկը և կարգադրում են վիրաւորված գողերին հիւանդանոց ուղարկել: ՎԱՄԻԽ 13-ին վիրաւորվածներից մէկը նեռնում է հիւանդանոցում, միւսները բանտարկված են:

ԱԼԵՔՍԱՆԴՐՈՊՈԼԻՑ լուր ստացանք, որ՝ ամիսի 14-ին, հինգշաբթի, այդ քաղաքում կայացաւ առաջարկին նոր զէպուտատների ընտրութիւնը: Հնատրվեցան պ.պ. Յովհաննէս Դրամբեանց և Սարգիս Խոյիցեանց: Թղթակիցը մեծ յոյս ունի որ

Տեսէք, ահա ձեզ օրինակներ: Մեծ փողոցի լրա գտնվող շքեղ տան մէջ, ուր կան ընդունաններ, սեղանատուն, դահլիճներ, ննջարաններ, ուր տիրում է մաքրութիւն, ուր առողջապահութեան բոլորը յարմարութիւնները կան, ուր տըային բժիշկը ամեն օր այցելում է, թէս հիւանդան շը կայ, ապրում է այն մարդը, որը ջահիլ ամանակ գուքնի աշկերտ էր, որ գուքան էր բրում, որ ամիսներով շապիկ չէր փոխում, և իւանդացած ժամանակն էլ Աստուծու բարութեան վրա էր միայն յոյս տնում, —իսկ յետոյ ըր բաղդի բերմամբ հարսացաւ, բժիշկից էլ առ է խօսում առողջապահութեան մասին, ու բանից էլ լաւ է պաշտպանում մաքրութեան արևորութիւնը: Պարոցական տեսուչներից էլ ուելի ոգերորդած է պաշտպանում որդոց ուսում ալու միտքը...

Ի՞նչ է ցոյց տալիս այդ....

Մեր ժողովուրդը, ամեններին էլ յայտնի է, աւանդական նախապաշարմունքների զերի չեա շուտ է իւրացնում ամեն մի նորութիւն, նա որէք խոյս չէ տալիս նոր գիտութիւնից:

Բայց ինչ անի ալքատ մարդը, ընտանիքը, ժողուրդը, երբ բժիշկը նրան ասում է՝ «բժիշկ հրաւիր», ուսուցիչը նրան կրկնում է՝ «որդուդ ուսան տուր», քանանան ասում է՝ «ոգուդ պարտ տուր»: Միւս կողմից էլ աղան է զրկում, պարտէրն է ճնշում, աշխատանք չը կայ: Ամենքն էլ արեբերան կրկնում են, «այս պէտք է անել, այն էտք է անել, այսպէս պիտի լինի, այսպէս պիտի լինի», բայց հարցնող չը կայ թէ արդեօք ոնաւ ու ցուրտ տներում ապրող խղճուկների որում հաց կայ, գրաբանում կօսէկ կայ... Մեծ-մեծ պահանջներ ենք անում, և այդ պահանջներին ժողովուրդը պատասխանում է: «Կոս յօժար է, մարմինս տկար!» Ահա թէ ինչի մասին պէտք է մտածել և հոսում...

Ազատլել

